

Prenumerata.

W Warszawie: rocznie rs. 6, półrocznie rs. 3, kwartalnie rs. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 50. Za odosłanie do domu dopłaca się kop. 5 miesięcznie. Numer pojedynczy kop. 5.

Na prowincji i w Ces.: rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 k. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, dwumiesięcznie rs. 1 kop. 75, miesięcznie rs. 1 kop. 20.

Za granicą: miesięcznie rs. 1 kop. 20.

KURJER WARSZAWSKI.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY DRUGI.

Rekopisma nadsyłane do Redakcji nie zwracają się.

Ogłoszenia i prenumerata przyjmują się w kantorze Kurjera Warszawskiego codziennie od godz. 9-tej rano do 6-tej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 11-tej do 1-ej w południe.

Ogłoszenia.

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop. — Nekrologia: za jeden wiersz 15 kop. — Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz drobnego pisma lub też jego miejsce, pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 kop. — Małe ogłoszenia: za jeden wyraz pierwszy raz 2 kop., każdy następny raz 1 1/2 kop. — Z wyjątkiem ogłoszeń do „Nekrologii”, wszelkie inne ogłoszenia muszą być dzień podawane.

Dziś: śś. Polikarpa B. M. i Pauliny.
Jutro: ś. Jana Chryzostoma B. W.
Sobota: ś. Flawjana i Leonidasa M.
Niedziela: ś. Franciszka Salezego B. W.

Wschód słońca o godzinie 7 minut 52.
Zachód „ „ 4 „ 34.

Długość dnia godzin 8 minut 42.
Przybyło „ „ 1 „ 4

Adres Redakcji „Kurjera Warszawskiego”: Plac Teatralny Nr 5, dom W. L. Zabłockiej.

Poniedziałek: ś. Martyny Panny B. W.
Wtorek: śś. Piotra Nolasco i Marc.
Środa: śś. Ignacego B. M. i Brygidy.
Czwartek: OCZYSZCZENIE N. M. P.

Przegląd polityczny.

Pierwszy raport fmp. Jowanowicza z d. 22 b. m., którego szczegóły podaliśmy wczoraj, rzuca już trochę ogólniejsze światło na plan i siły powstania hercegowińskiego. Przekonywamy się z niego, iż powstanie, które dało pierwsze znaki życia w okolicy Bileku tuż nad samą granicą wschodnią Czarnogórze (potyczki pod Trepere i Biela Rudiną), posuwa się ku północy i to znacznie w głąb kraju. Z raportu owego dowiadujemy się o przebywaniu silniejszego oddziału serdara Tungusa w tz. Zagorju między Kalinowicami i Ulokiem, uzbrojonego oprócz karabinów Snidera w haki i rozmaite pierwotne narzędzia. Oddział ten czuł się widocznie dość silnym, skoro d. 17 b. m. napadł na wzmocniony piechotę posterunek żandarmerji w Kalinowicach, któremu jednak nazajutrz wysłano na pomoc z Foezy 3 kompanje piechoty. Kolumna ta w pochodzie swoim napotkała pod Vratlo Karanta, na wschód od Kalinowic, oddział złożony z 150—200 ludzi, który pod nacięciem wojska opróżnił Vratlo. Siły pod Ulokiem zaniepokoiły równocześnie i załogę Newesynia po przeciwnym brzegu Narenty. Wysłany d. 18 b. m. bataljon strzelców napotkał istotnie na wzgórzach, panujących nad łożyskiem Narenty pod Ulokiem, kordon forpocztowy powstańców i odparł go, poczem powrócił do Newesynia. Zdaje się przeto, iż głównem ogniskiem powstania hercegowińskiego jest obecnie pas ziemi, ciągnący się od Driny na zachód ku Narencie, a była nawet wiadomość, iż oddział powstańczy dotarł już w ślad za patrolem żandarmerji znacznie wyżej na północ ku Konicy. Miejscowości te leżą w znacznej odległości od granicy czarnogórskiej; można przeto powiedzieć słusznie, iż powstanie zapaliło się już w samym sercu Hercegowiny.

Częste utarczki z drobnymi oddziałami wojska pozwalają wnosić, że siła zbrojna zaczęła napływać w większej ilości do Hercegowiny. Wojsko to jednakże zachowywało się aż do tej chwili odpornie; zawsze prawie biuletyn powiada o zaczepce ze strony powstańców. Nie widać jeszcze planu strate-

gicznego w działaniu wojska, jakkolwiek czas byłby po temu, jeżeli Austria ma zamiar zażegnać burzę i odebrać rychło nadzieję agitacji szerzącej się już i w Bośni, jak przekonywa wczorajszy telegram o zgromadzeniach ludu w Liwnie i Dubie, kędy gardłowano za przyłączeniem Bośni do Serbji. Fmp. Jowanowicz przebywa dotąd jeszcze w Raguzie; nie wątpimy, iż zajęty on jest wypracowaniem planu operacyjnego i zapewne do kilku dni otrzymamy wiadomość o udaniu się dzielnego komendanta przez Trebinje i Mostar na plac boju.

Bohemia, półurzędowe pismo praskie, zastanawia się nad stosunkiem Czarnogórze do powstania. Oddaje ona zupełne uznanie lojalności księcia Mikołaja, ale zarazem konstatuje, iż przestał on być panem położenia i przypuszcza, iż księciu byłoby na rękę, gdyby wojska austriackie same objęły w Czarnogórze straż nad przekradającymi się na jego terytorjum powstańcami i nad organizacją oddziałów powstańczych na ziemi czarnogórskiej. Jeżeli tak jest, jak z urzędowych źródeł zeznaje Bohemia, dziwiłobyśmy się, dlaczego nie słyszymy dotąd o konwencji wojskowej z rządem ks. Mikołaja.

Jak źle zresztą stoją rzeczy w Czarnogórze, stwierdza peszteński *Egyetertes*, który donosi, iż książę Mikołaj wobec groźnej postawy ludu opuścić musiał Cetynię i schronił się wraz z rezydentem austriackim, bar. Thoemmem, do Daniłowgradu.

Wedle ostatnich wiadomości, znajduje się już 28,000 wojska austriackiego na terenie operacyjnym.

Jeden z dzienników peszteńskich opowiada fakt, wiele światła rzucający na położenie rzeczy w Hercegowinie. Żandarmi pochwycili jednego z najmniejbezpieczniejszych hersztów powstania, Metka Starjewicza, gdy tenże wraz z towarzyszem swoim Angielicem spał w domu Osmana bega. Związawszy Metka, prowadzili go do Bileku; w drodze dopadł ich Osman z dziesięciu ludźmi, uwolnił Metka i wymordował trzech żandarmów, tak, że jeden tylko uszedł. Równocześnie odbyto rewizję w domu Angielicza w Trebinje i znaleziono pod kupą gnoju w piwnicy 200 hanczarów i kilkaset karabinów, tudzież dokumenta stwierdzające, iż powstanie przygoto-

wywanem było już od lata i że 21 miast zobowiąło się w niem uczestniczyć.

Sejmowi pruskiemu przedłożono projekt rządowy, wprowadzający w Prusiech rady kolejarowe okręgowe, tudzież radę krajową, które sprawowałyby funkcje ciał doradczych przy dyrekcjach poszczególnych kolei państwowych, tudzież przy dyrekcji centralnej. Rady okręgowe składałyby się z przedstawicieli handlu, przemysłu, rolnictwa i księstwa; rada krajowa zaś z prezydenta mianowanego przez koronę, z komisarzów ministerstwa robót publicznych, handlu, finansów i rolnictwa, tudzież z przedstawicieli wyż wymienionych zawodów. Mają one zbierać się na sesje dwa razy do roku.

Sprawozdanie p. Andrieux, odczytane w poniedziałek w izbie francuskiej, wypadło w najostrejszych wyrazach dla p. Gambetty. Nie tai ono, że sobotnia groźba prezesa ministrów w komisji, iż w razie, gdyby kongres przekroczył punkta ułożone pomiędzy izbami a rządem i zamierzył ogólną rewizję konstytucji, rząd uważając to za krok rewolucyjny rozwiązałby go (lub odroczył?) — zaostriła niezmierne sytuację i do podwójnej ostrożności zachęca komisję. Rezolucja tejeż jest aktem bezwzględnej opozycji przeciw p. Gambecie: nie tylko bowiem usuwa stanowczo głosowanie z list, ale i pozostawia zupełną swobodę działania kongresowi. Jeżeli bowiem wylicza artykuły ustawy konstytucyjnej, których zmianę uważa za potrzebną (prawo wyborcze i budżetowe senatu), to jednak niezmiernie zrzędną stylizacją ustępu końcowego otwiera kongresowi drogę do niekrepowania się w swoich uchwałach. Sprawozdanie p. Andrieux przyznaje zresztą otwarcie, iż pozorne to ograniczenie uchwalono celem powstrzymania inicjatywy rządu, a nie kongresu.

W sobotę banki paryskie oświadczyły syndykatomu agentów wekslowych, iż dla uratowania sytuacji giełdy gotowe są pożyczyc im 120 milionów fr. na wyrównanie różnic i zapobieżenie ostatecznej ruinie na *ultimo*.

Z Londynu przybywa wiadomość telegraficzna, jakoby gabinet tawatejszy popierał myśl interwencji wojsk tureckich w Egipcie przy równoczesnej de-

KARZEŁ DYPLOMATY

POWIEŚĆ HISTORYCZNA

przez

T. T. Jeża.

TOM I.

(Dalszy ciąg. — Patrz № 20.)

Następnie rozpytywać ją się biskup o szczegóły, odnoszące się do rodzinnych starosty stosunków, i ugościwszy go uprzejmie, puścił pokrępiętego na duchu.

Janów należał do powiatu mławskiego. Mława była oraz starostwem grodowym, w miasteczku tem przeto koncentrował się ruch okolicy całej, koncentrowało się w niem i życie polityczne, tem bardziej, że wylewy wód, zdarzające się regularnie na wiosnę i niekiedy w czasie slot dłuższych, odosobniały ją i od Płocka, stolicy województwa, i od Raciaza, gdzie się szlachta zazwyczaj na sejmiki zgromadzała. Imię pan Paweł był w Raciazu na sejmiku; w obradach udziału nie brał; przysłuchiwał się jeno z boku i nie bardzo był zbudowany; odwiedził starostę mławskiego; ten na wyraz „katolik“ odpowiedział mu wręcz:

— Winszuję waszności, ale nie zazdroścę...

— Czemu jestem, tem się mienię...

— Chwalebnie... Dla mnie to jednak rzecz zgoła nie ciekawa... Dosyć mi z tego żeś szlachciec, a zresztą, bądź sobie katolikiem, jeżeli ci się to podoba...

— Podoba się to nie mnie, ale Najwyższemu — odparł imię pan Paweł — który...

— Byłoby o tem do gadania dużo — przerwał starosta mławski — ale musielibyśmy pierwsze spotkanie się nasze zmienić w dysputę, zamiast której wolę waszności, jako nowego śród nas przybysza, ugościć honeste...

Na służbę zawołał, miodu podać kazał i zawiązał rozmowę, odnoszącą się do rodzinnych starosty janowskiego stosunków.

Zauważyć należy, że i biskup uczynił był toż samo. Pochodziło to stąd, że śród rodzinnych imię pana Pawła stosunków znajdował się punkt jeden, obudzający ciekawość powszechną. Punkt ów znanym nam jest. Ludzie, z którymi imię pan Paweł znajomość zabierał, uderzali weń jedni wprost, drudzy z ogródka, zaczynając zazwyczaj od rozpytywania się o zdrowie żony, o córkę, o synów. W sposób ten ostatni rozmowę prowadzili ci, co do lepszego wychowania pretensję mieli. Do rodzaju takich należeli, jak biskup płocki, tak starosta mławski; ale, jak biskup, tak starosta, krając zdaleka, skończył na tem, że się zapytał o syna najmłodszego — o dziwne dziecko.

— Małe to, słyszę... bardzo małe?...

— Malusińkie... — odpowiedział ojciec.

— Ważneńkie jednak... Sprowadziło waszności starostwo dochodne... Oby jeno zdrowo rosło, waszności na pociechę, ludziom na pożytek... Spodziewać się należy, iż to nie ostatni acana dobrodzieja syn... Jeżeliby po nim przyszło drugich dwunastu, chociażby równie malusińkich, winszowalibyśmy waszności panu kasztelanji drażkowej...

W słowach powyższych zawierały się rzeczy, jedne trafne i prawdziwe, inne chybione. Do chybionych należała nadzieja przez starostę mławskiego

wyrażona, a odnosząca się do drugich synów dwunastu, nadzieja ta, z góry to powiadamy, nie ziściła się. Imię państwu Pawłostwu nie przybyło już potomstwa więcej. Jan, pochrzestnik królewski, był synem ich najmłodszym i ostatnim — był tak zwany mizynkiem, dzieckiem uprzywilejowanym, mającym prawo do względów i pieczy otę całego rodzeństwa starszego. Nadzieja przeto przez starostę mławskiego wypowiedziana stała się słowem na wiatr rzuconem. Za to słowa jego, dotyczące starostwa janowskiego, odnosiły się do gruntu pozytywnego. W rzeczy samej, nadanie to niósłoby dochody znaczne, dzięki obszarom dużym ziemi uprawnej, łąkom rozległym, glebie dobrej, zwłaszcza zaś położeniu pogranicznemu pozwalającemu mieszkańcom ciągnąć zyski, wynikające z różnicy opłat od podatków różnych, pobieranych po tej i po tamtej stronie granicy. Niższe w Polsce, aniżeli w Prusiech opłaty, zbyt produktów łatwiejszym czyniły i produkcję podnosiły; ztąd skarb zyski ciągnął, skarb, to jest skarbnica starosty, imię pana Pawła, który będąc człowiekiem gospodarnym, oszczędnym i zapobiegliwym, majątek robić umiał i lubił. Działo mu się więc dobrze. Porastał na starostwie w pierze, nie zaniedbując przytem ani obowiązków obywatelskich, ani obowiązków rodzinnych. Na polu pierwszych murem przeciwko nowatorstwu stawał; na polu drugich starał się godziwie i uczciwie kierować synów, dorastających jeden po drugim. Najstarszego, Hipolita owego, o którym wzmiankowaliśmy powyżej i drugiego i trzeciego i czwartego, ulokował w szkole w Płocku, pozostawiając pod okiem i dozorem bezpośrednim kapituły biskupiej. Nie mógł dla chłopców swoich znaleźć umieszczenia lepszego i pewniejszego. Zadowolniało go to całkowicie. Re. zię Bogu zostawiał, patrząc na podnoszących się nad ziemię co-

monstracji floty francuskiej i angielskiej w Aleksandrii. Byłby to chyba zamiar zręcznego wycofania się z porażki dyplomatycznej, jaką poniosły Anglja i Francja dzięki nocie zbiorowej.

Traktat pokojowy zawarty pomiędzy Boliwią a Chili odstepuje temu ostatniemu państwu pas wybrzeża oceanu Spokojnego tak zwaną pustynię Atakamę, o którą wybuchła tamtejsza wojna. Bezludna ta puszcza jest skarbnicą bogactw kopalnych, zwłaszcza saletry. W ten sposób Boliwia utraciła swą zlotą dzisiejszą żyłę. Nieszczęśliwie i opuszczone przez swego sprzymierzeńcę Peru, zalaniem zostało przez chilięńczyków; po uwięzieniu prezydenta Calderona i zdradzie Pieroli, który wydał Peru w ręce wrogów, nie pozostaje mu nic innego, jak zawrzeć haniebną pokój. W tym duchu pracuje też dzisiejszy prezydent Rzeczypospolitej peruańskiej, Montero. Chili wyszło z wojny pierwszorzędną potęgą Ameryki południowej.

„Stańczyk“ Matejki.

Od jednego z mecenasów sztuki otrzymujemy następujące pismo:

Od dnia wczorajszego na wystawie Towarzystwa zachęty sztuk pięknych znawcy mają sposobność zachwycić się prawdziwym arcydziełem Matejki.

Jest niem obraz przedstawiający „Stańczyka“. Gdyby Stańczyk był nam współczesny, możebyśmy czytali jakiego Momusa, lub Ramoty i Ramotki, albo wreszcie Pamiętniki Starego komendanta lub coś podobnego...

W wiekach dawniejszych taki humorysta-filozof nie miał innego pola rozwijać swej działalności, musiał królowi lub inagnatowi dworaczyć, a raczej dworować, a jak się wówczas wyrażano: „blaznować“.

Ubrany w szatę z dzwonekami czy miał usposobienie, czy go nie miał, musiał bawić pana lub zebranych na dworze gości.

Niejednokrotnie pod tą szatą blażeńską biło serce bardzo szlachetne, a czapka z dzwonekami przykuwała umysł bardzo podniosły...

Otóż i o Stańczyku trefnisiu Zygmuntoń mamy wiadomości, że to był umysł niepospolity; tak go też przedstawił mistrz Matejko.

Wśród balu w zamku na Wawelu Stańczyk schronił się do ubocznego gabinetu, usiadł przy stole na fotelu i zamyslił się; a wlocznie myśli nie były wesołe, może przewidywania smutnej przyszłości, bo czolo zachmurzyło się, a ręce splotły się, jak się to czyni, gdy przewidujemy nieszczęście.

Matejko stworzył cały szereg dzieł wielkich ilustrujących nasze dzieje. Najczęściej wybierał chwile świetnej przeszłości; rzadziej smutne karty historii dostarczały mu wątku. Z porządku owych smu-

tniejszych obrazów „Stańczyk“ jest może najpiękniejszym dziełem, a to pewna, że z pomiędzy prac średnich rozmiarów należy on do dzieł najbardziej wykonanych.

Obraz ten zdaje się wygrany przez kogoś dostał się do Paryża; gdzie następnie ogłoszono jego sprzedaż...

Otóż znalazł się miłośnik nieżałujący grosza, gdy idzie o arcydzieło; kupił „Stańczyka“ p. Michał Józefowicz, rejent tutejszy, mający znakomity zbiór dzieł nowożytnych, a prawie wyłącznie swojskich.

To nie ostatnia przecież jego zasługa; inna z nią w parze idąca, że nie zamyka swych zbiorów samolubnie dla siebie i zaufanych gości, ale że chętnie zgadza się na to, aby i ogół nacieszył się widokiem prawdziwych pereł naszego malarstwa.

Tak — pan J. powierzył ten skarb Towarzystwu zachęty sztuk pięknych, na jakiś czas, aby publiczność warszawska mogła poznać dotąd Warszawie nieznaną pracę wielkiego naszego mistrza.

Obraz ten podłużny ma 49 cali szerokości, 36 cali wysokości; figura „Stańczyka“ ma około 18 cali wysokości.

Ktoreś z naszych pism illustrowanych dało kiedyś reprodukcję tego obrazu w drzeworycie. R. W.

Sprawa o pojedynek.

Na ławie oskarżonych w wydziale drugim kryminalnym tutejszego sądu okręgowego zasiadli wczoraj dwaj obwinieni o pojedynek: W. G., obywatel ziemski, lat 25, żonaty, mający jedno dziecko i B. L., lat 23, kawaler.

Akt oskarżenia podawał następujące okoliczności, jakie miały wywołać pojedynek.

W miesiącu sierpniu roku 1880 G. otrzymał list od L. z wymówkami, że opowiada w sąsiedztwie jakoby on miał długi.

Dalej żądał L., ażeby G. podpisał deklarację mniej więcej takiej treści: „nie polegając na honorze G., żądam, żeby podpisał się, że nie opowiadał nikomu, iż mam długi, lub żeby słowo swe cofnął“.

G. deklaracji tej nie podpisał, lecz zawiadomił L., iż się z nim chce rozmówić.

Spotkali się na stacji drogi żelaznej Pniewo. Tutaj L. ponownie zażądał od G. deklaracji i nie zważając na znajomych, którzy chcieli ich pogodzić, odezwał się do G. w sposób obrażający.

Wtedy G. wyzwał go na pojedynek. Spotkanie odbyło się we wrześniu, niedaleko od Gombina w lesie.

Za broń wybrano rewolwery i strzelać miano do pierwszej krwi.

Trzy razy przeciwnicy dali ognia. L. ranił G. w rękę lekko.

Skutkiem tego obadwaj pociągnięci zostali do odpowiedzialności sądowej na zasadzie artykułu 1505 k. k.

Zapytany przez prezydującego wice-prezesa Timanowskiego, G. opowiedział, że deklaracji nadesłanej mu przez L. nie podpisał, bo uważał ją za obrażającą i chciał się widzieć z L., sądząc, że zdola usunąć całe nieporozumienie, gdy jednak L. w Pniewie obraził go słownie, wówczas zmuszony był wyzwać go na pojedynek.

Prezydujący: Jakże to były słowa?
G.: Nie pamiętam, były obrażające...

Prezydujący: Oskarżony L., czy przyznaje się pan do winy?

L.: Żądałem podpisania deklaracji przez pana G., z powodu oszczerstwa nieuzasadnionego. Przy spotkaniu użyłem słów być może za ostrych, i to właśnie było przyczyną pojedynku. Również, jak p. G., nie przypominam sobie co wtedy mówiłem.

Z liczby wezwanych pięciu świadków, dwaj się nie stawili: pp. Pruszek i Wolszleger.

Świadek Antoni K., lekarz, opowiedział, że gdy był na wsi u p. G., dla obejrzenia pacjenta, zastał tu kilku panów, którzy też odjechali wraz z nim i p. G., nie wiedział wcale, że jada na pojedynek i dopiero w lesie zaczął się tego domyślać; nie chciał już jednak odstepować od p. G., ażeby mu być pomocnym na wszelki wypadek. Pozostał przy bryczce, gdy inni poszli w głąb lasu. Usłyszawszy surzały, pobiegł i zobaczył jak G. z pod rękawa sączyła się krew. Rana była postrzałowa. Opatrzył ją czempredziej jak mógł i pojechał wraz z G. do majątku p. H. gdzie ranę znowu opatrzył, ztamtąd zaś wrócił do p. siebie, a G. do domu. O powodach pojedynku nie wie. Przeciwnicy pogodzili się na miejscu spotkania.

Również o powodach nie wie i świadek p. H. Słyszał tylko, że p. L. miał pretensje do p. G., iż tenże mówił o nim że ma długi.

Prezydujący: Czy pan wie, że innego powodu nie było? czy sądzi pan, iż takie powiedzenie, że ktoś ma długi jest obrażającym?

Świadek: Nie mogę nie orzec; powtarzam to tylko co słyszałem.

Świadek Z. G. Rodzaj ubliżenia p. G. był obrazą honoru; jaki zaś był, nie mogę tego wymienić. W imieniu p. G. byłem u p. G., ażeby go na pojedynek wyzwał. Zdawało mi się, że p. L. nie jest wcale zadowolony z wyzwania, ale sprawę można było jeszcze załagodzić.

Prezydujący: Jakże to były te wyrażenia, które powiedział p. L.?

Świadek: Wyrażenia... (stanowczo) nie powiem.

Podprokurator Kronenberg twierdził, że powód pojedynku musiał być inny, niż jaki przytaczają obadwaj oskarżeni, lecz bądźco bądź, musiał być dostateczny, kiedy G., który wprzód pretensje L. uważał za zbyt blahe, sam go na pojedynek wyzwał

raz to wyżej i wyżej, niby roślinki w polu, synów młodszych, a wśród nich i najmłodszego, który rósł w proporej do tego wzrostu, jaki sobie na świat przyniósł. Podczas kiedy braciom jego starszym przybywał cał naprzykład, jemu nie przybywało więcej jak cała część szóstą, może piątą. Pieluszki opuszczył, z kółki się wyniósł, odczłodził swoje na czworaku, stanął na nogach o sile własnej i zawsze przedstawiał się pod postacią istoty jakiejś wyjątkowej, dziwnej, podziw wzbudzającej, pomimo, że niezem zresztą od zwyczajnych nie różnił się śmiertelników.

Zachodziła kwestja co do mówienia jego. Ludzie zapytywali:

— Czy też on mówił będzie jak inni?...
Pora na niego nadeszła, wymawiał naprzód głoski, następnie zgłoski, a dalej złożył wyraz pierwszy, najelementarniejszy, wyraz, od którego zaczynają się wszystkie bez wyjątku mowy ludzkie:

— Mama...

Matka z uradowania wielkiego aż w dłonie klasnęła, gdy z ust mikroskopijnego dziecka swego usłyszała wychodzący wyraz, stanowiący najpiękniejszy, najważniejszy, mimo, że najogólniejszy tytuł jej obywatelski. W obie dłonie go pochwyliła, do góry podniosła i zawołała:

— O synu ty mój!... ty, najmłodszy, najmniejszy i naj...

Powiedzieć chciała: „najdroższy“, lecz powstrzymała się z obawy ubliżenia synom starszym. Pomimo atoli, że obawa ta ją przejmowała pomimo że, jako matka dobra i niewiasta sprawiedliwa, poczuwała się do obowiązku mierzenia miarką jednakością dzieciom wszystkim, pomimo to, miarka, która mierzyła synowi najmłodszemu, była zawsze cokolwiek większą. Trudno się dziwić temu. Uczeń na wodzy trzymać nie sposób i moderować je jak maszyny moderuje ruch maszyny parowej, raz rozprężając, znowu zgęszczając parę w kotłach. Podle-

gają one regulom niekoniecznie i niezawsze od woli ludzkiej zależnym.

Imię pani Pawłowa chciała synów swoich kochać jednakowo i kochała ich wszystkich bardzo, ale najbardziej Jana.

Jana albo, jak go nazwano, Janka, przekładała nad innych — czemu? — to pojąć łatwo. Widząc jego upośledzenie, podnieść go z onego pragnęła. Pragnienie to zrodziło się w duszy jej, mimo jej wiedzy i woli, i, zrodziwszy się, zrobiło w takowej wyłom, przez który przeszła preferencja jedna, a za tą jedną druga. Stało się to w sposób ściśle logiczny i całkowicie konsekwentny. Preferowała małego Jana, a zatem preferować musiała i tego pomiędzy synami starszymi, który najwięcej dla niego względów okazywał — który mu najbardziej towarzystwa dotrzymywał, najochotniej się z nim bawił, najczęściej i najdłużej z nim pozostawał. Serce matczyne umiało takiego przeczuć i wyróżnić.

A nie był to żaden z tych, co w początku szeregu dwunastu stali. Ci, starsi, silniejsi, słuszniejsi, schylać się nie raczyli do braciszka, co, ażeby w oczy im spojrzeć, głowę mocno do góry podnosić musiał.

Nie była to dziewczyna. Ta, sama jedna płci niewieściej przedstawicielka w gronie rodzeństwa tak liczego, za dużo miała zajęcia i za dużo roztargnienia, ażeby uwagę szczególną na braciszka najmłodszego zwracać mogła. Uwagę jej absorbowali bracia starsi, z którymi razem wyrastała. Do nich się odnosiła; z nimi rada przystawała; do młodszych zwracała się z troskliwością siostrzana, której nie odmawiała najmłodszemu, ale nie nadawała onej tego akcentu szczególnego, jakiego się matka domagała. Pani Pawłowa w braku akcentu onego upatrywała brak serca prawie; posiadała córkę o niezdolność odczuwania upośledzenia, braciszka jej rodzonego dotykającego i braciszkiemu temu twarde w przyszłości życie wróżącego.

— Jeżeli on nie podrośnie jeszcze — mawiała —

będzie mu na świecie ciężko: trzeba teraz przynajmniej, jak długo dzieckiem jest, uczuć mu dać ciepło serdeczne... Jeden tylko Łukaszek rozumie to...

Łukaszek był to ten z pomiędzy chłopców, który upośledzonemu towarzystwa dotrzymywał najeńszczyj i z racji tej posiadał względy matczyne w większym aniżeli chłopaki inni stopniu.

— Łukaszek ma serca najwięcej...

Zapatrując się na to okiem nie matczynem, wyznać należało, iż imię pani Pawłowa słuszności zgola nie miała. Stosunek rodzeństwa do małego Jana regulował się nietylko wedle serca, co wedle temperamentu. Bracia i siostra kochali go tak, jak się kochali pomiędzy sobą, ale z wyjątkiem Łukasza, woleli konie ujeżdżać, z łuków strzelać, w palcach się bić, za gniazdami po drzewach łązić, ryby łowić, bałki zbijać, aniżeli służyć za zabawkę lub zabawkami braciszkiemu, nie będącemu w stanie sprawy im dotrzymywać. Obok tego zachodziła jeszcze różnica, która nadawała mu stanowisko uprzywilejowane niejako. Był on pochrześniakiem królewskim, i co więcej, król nie zapominał o tem, nietylko na rzecz jego wyplacając regularnie jurgelt, ale jeszcze dowiadując się oniego przy sposobności każdej. Sposobności zdarzały się często, dzięki sprawom krzyżackim. Raz po raz ktoś z Krakowa do Królewca jechał, i że trakt wypadł na Chorzele, więc z drogi zbaczal celem dowiedzenia się w imieniu króla o pochrześniaku i zawiadomienia monarchy o zdrowiu i powodzeniu jego. W sposób ten starosta wchodził w styczność z domem królewskim i ze sprawami odnoszącymi się do Prus książęcych. Stawał się politykiem — zdanie swoje wyjawiał, rady dawał. Rzecz naturalna, iż podstawową w przekonaniach jego we względzie tym rolę odegrywała religja. Oburzał się, gniewał, doradzał kroki stanowcze i dziwił się powolności, jaką król polski okazywał względem wielkiego mistrza krzyżackiego.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Dowodzi to jeszcze, że powód do pojedynku dany był przez L. Z tego względu żądał podprokurator, ażeby L. ukarany został na zasadzie pierwszej części artykułu 1505, a G. na zasadzie części drugiej.

Pomocnik adwokata przysięgłego, p. J. Higersberger, broniący p. G., dowodził, że jakkolwiek pojedynk jest przesądem, to jednak taki jest porządek spraw w społeczeństwie, iż pojedynk daje jedynę załatwienie spraw honorowych, pociągające wprawdzie za sobą karę sądową, lecz uwalniające od odpowiedzialności w oczach społeczeństwa. Wpływa to z tego, że prawo nie daje dość opieki dla pokrzywdzonego na honorze. Sądów polubownych dla rozstrzygnięcia spraw takich niema dotąd wcale.

Przeszedłszy do strony faktycznej, dowodził p. Higersberger, że powód do pojedynku dał p. L.

W końcu prosił sędziów o uniewinnienie p. L., lub w ostatecznym razie o skazanie go tylko na areszt w mieszkaniu własnym.

Obrońca p. L., adwokat przysięgły p. St. Godlewski, dowodził, że pojedynk nie jest przesądem, bo ma rozumne powody. Prawo nie daje zadosyćczenia za obraze. W sprawie tej okoliczności są bardzo proste. Pojedynk odbył się nie pod wpływem nienawiści, lecz pod kierownictwem opinji. Co się tyczy przyczyn pojedynku, niema prawa odsłaniać ich, gdy cała sprawa zawierzona już została broni. Niema też prawa rozstrzygać sprawę powtórnie.

Sąd po krótkiej naradzie skazał p. G. na trzy dni aresztu na odwachu i na zapłacenie kosztów sądowych, a p. L. na trzy tygodnie aresztu również na odwachu wojskowym.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

= W sferach sądowych, jak donosi *Warsz. Dn.*, roztrząsane są prawidła o sposobie sądzienia skarg o naruszenie przez włościan serwitutów i ograniczenie praw właścicieli ziemskich do służebności.

= *Russki Kurjer* donosi, iż ministerstwo oświaty poruszyło sprawę uprzywilejowania młodym ludziom, posiadającym wykształcenie domowe, składania egzaminów na pozyskanie świadectw dojrzałości, dających prawo wstąpienia do wyższych rządowych zakładów naukowych; p. minister oświaty, celem opracowania szczegółowych przepisów, urządzi konferencje wyższych urzędników ministerstwa i przedstawicieli zakładów naukowych.

= Według zapewnienia gazety *Stryana*, komisja pod prezydencją towarzysza ministra oświecenia t. r. Markowa ma wkrótce przystąpić do gruntownego zrewidowania ustaw zakładów naukowych realnych.

= Rada państwa w końcu stycznia lub w początku miesiąca lutego zajmie się kwestją nowego podatku od majątków pozyskiwanych drogą spadku lub darowizny.

= *Nowosti* donoszą, iż przy petersburskim zjeździe sędziów pokoju ustanowiony być ma oddzielny wydział dla spraw kolejowych; podobne urządzenia będą podobno zaprowadzone i przy zjazdach sędziów pokoju w innych miastach.

= Pomiędzy ministerstwem spraw zagranicznych a przedstawicielem Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej, jak donoszą dzienniki petersburskie, prowadzi się korespondencja w sprawie naturalizacji poddanych amerykańskich w Rosji i rosyjskich w Ameryce.

= Od dnia 1-go do 15-go stycznia r. b. dowieziono do ekspedycji głównej drogą żelazną warszawsko-wiedeńską, dostarczonego z kraju i Cesarstwa zboża, następującą ilość: pszenicy pudów 6,100, żyta pudów 23,790, jęczmienia pudów 1,220, owsa pudów 77,710, grochu pudów 3,350, gryki pudów 1,620, kashy jaglanej pudów 4,270, gryczanej pudów 1,210, siemienia lnianego pudów 12,600, kukurydzy pudów 14,031. Wysłano do Szląska i Austrii: pszenicy pudów 610, żyta pudów 5,490. Do Prus przez Aleksandrów: pszenicy pudów 610, żyta pudów 3,050, owsa pudów 600. Do wszystkich stacyj wyżej wymienionej drogi dowieziono rozmaitych towarów i węgla kamiennego pudów 3,672,978, wysłano pudów 3,653,362. Do stacyj drogi żelaznej warszawsko-bydgoskiej dowieziono pudów 223,851, wysłano pudów 217,768. W tymże przeciągu czasu przybyło do Warszawy z kolei warszawsko-wiedeńskiej osób 13,212, wyjechało osób 10,854. Z kolei warszawsko-bydgoskiej przybyło osób 2,385, wyjechało osób 1,874. W powyższych liczbach mieszczą się pasażerowie podróżujący pociągami roboczymi, których przybyło 3,276, wyjechało 2,696.

= Konsystorz diecezji kieleckiej wydał okólnik, zalecający duchowieństwu dopilnowanie za pomocą

służby kościelnej, ażeby w czasie liczniejszego zgromadzenia ludu na nabożeństwa nie były zamykane drzwi kościołów. Dla uniknięcia przeciągów, mogą one być przywarte. Okólnik zaleca również jaknajwiększą ostrożność przy używaniu światła w uroczystościach kościelnych. Powodem do wydania tego okólnika była katastrofa w kościele św. Krzyża w Warszawie.

= Komitet budżetowy, pod przewodnictwem p. gubernatora warszawskiego, generał-lejtnanta bar. Medema, którego zadaniem było roztrząśnięcie budżetu warszawskiej kasy miejskiej, ukończył już swoje prace i przedstawił do zatwierdzenia Głównego naczelnika kraju zbadane przez komitet projekty budżetów warszawskiej kasy miejskiej, lombardu, sum kwaterunkowych, kasy oddziału kontroli służących przy zarządzie p. oberpolicmajstra, kasy gminy izraelskiej, a także kasy dochodów pogrzebowych rzymsko-katolickich zgromadzeń.

= Jak wiadomo, zarząd miejski w roku zeszłym wystąpił do władz właściwych z prośbą o zwiększenie wynagrodzenia urzędników warszawskiej kasy oszczędności. Podniesienie płacy usprawiedliwia ciągły wzrost wspomnianej kasy. I tak z rachunków kasy za lata 1867, 1874 i 1880 okazuje się, iż w pierwszym z wyrażonych lat kapitał kasy wynosił rs. 686,634 kop. 42 1/2, wniesionych przez 17,816 uczestników. W roku 1874 liczba uczestników podniosła się do 26,470, a kapitał do rs. 903,314 k. 91. W roku 1880 kasa oszczędności miała już 32,086 uczestników z kapitałem rs. 1,204,054 kop. 32 1/2, w liczbie tej nowo przybyłych w ciągu roku 4,071 z wkładami na sumę rs. 554,715 kop. 33. Cyfry te najwymowniej świadczą również o potrzebie wzmocnienia personelu kasy oszczędności.

= W poniedziałek odbyło się w ratuszu pod przewodnictwem generał-lejtnanta Starynkiewicza posiedzenie w sprawie kanalizacji Warszawy. Na posiedzeniu tem był obecny przybyły w tych dniach do Warszawy p. Lindley. Warunki dostawy rur wodociagowych przyjęto. P. Lindley uwiadomił, iż roboty przygotowawcze szybko postępują, dzięki sprzyjającej pogodzie. W końcu p. Lindley oświadczył zebranym, iż niwelacja prawie jest ukończoną, a wygotowany projekt rozciąga się od Wisły do ulicy Koszyki.

= Magistrat warszawski ogłasza na dzień 15-ty lutego licytację (*in minus*) na wykonanie w r. 1882 robót brukarskich w 4-ym i 5-ym oddziale inżynierskim Warszawy; przetarg rozpocznie się od sumy rs. 4138.

= Właściciele domów i kupcy, zamieszkujący w cyrkule zamkowym, postanowili zebrać odpowiednią sumę na najęcie dziesięciu silnych i zdrowych nocnych stróżów z pensją miesięczną dla każdego po rs. 15; dalsze losy tego projektu, jak donosi *Warsz. Dn.*, dotąd nie są wiadome.

= Jutro, o godzinie 7-ej wieczorem, w sali sesyjnej kancelarji p. oberpolicmajstra odbędzie się posiedzenie ogólne członków Towarzystwa ratowania tonących.

= Z teatru i muzyki.

* Próby z uroczej opery Bizeta „Carmen“, z powodu usunięcia się p. Trombiniego, uległy przerwie.

* Podobno p. Quattrini pracuje nad wystawieniem „Mefista“ na scenie naszej, w obsadzie polskich śpiewaków...

* „Mentor“ hr. Fredry ma prawdziwą fatalność w Berlinie.

Cztery razy odwoływano pierwsze przedstawienie tej sztuki i oznaczano nowy termin...

Obecnie po raz piąty musiano ją usunąć z repertuaru, a to z powodu słabości jednej z artystek.

Komedja przedstawiona zostanie dopiero po jej wyzdrowieniu.

„Takie to już moje szczęście“—mógłby powtórzyć teraz hr. Fredro za jednym ze swoich kolegów po piórze...

* P. Stanisław Sachoeki, znany z występów na scenie naszej barytonista, występuje obecnie w Bergamo we Włoszech i, jak świadczą muzyczne dzienniki, cieszy się powodzeniem.

* P. Niemir, pracujący na polu lżejszych kompozycji, wydał obecnie rzecz p. t. „Z różnych wspomnień“.

= Także przestępca.

Wczoraj sąd okręgowy roztrząsał oryginalną sprawę.

Na ławie oskarżonych zasiadł niejaki Korsak, obwiniony o to, że mogąc nie dopuścić spełnienia ważnego przestępstwa, nie przedsięwziął żadnych środków zmierzających ku temu.

Prokurator w akcie oskarżenia domagał się surowej na podsądnego kary.

Zachowanie się podsądnego przed sądem było bardzo oryginalne.

Mówił on bez ładu i związku, a twarz jego wskazywała zupełną obojętność na to, co się około niego działo...

Badani świadkowie zeznali, że Korsak jest ograniczony na umyśle, a jedn z nich oświadczył, że byle mu tylko powiedzieć, aby co uczynił, a natychmiast to uczyni bez wahania.

Obrońca podsądnego, adwokat przysięgły St. Belza, zażądał, aby go sąd zapytał, czy gdyby mu kazano np. tańczyć lub śpiewać, wypełniłby ten rozkaz.

Odpowiedź podsądnego wywołała głośny śmiech pomiędzy zebranymi w sali.

— Tańczyłbym i śpiewał—odrzekł Korsak z miłą obojętną.

Obrońca, zwracając uwagę sądu na to, że Korsak jest widocznym idjotą, domagał się uwolnienia go od kary.

Sąd wydał wyrok uniewinniający

= Epidemje.

Ospa ukazała się nagminnie na Krakowskim-Przedmieściu.

Na Senatorskiej i Starem Mieście zauważono wypadki błonicy (dyfterji).

= Księgosusz.

Epizootja ta ukazała się na stacji Praga drogi żelaznej nadwiślańskiej, należącej do gminy Brudno.

Srodki policyjno-weterynaryjne przedsięwzięto.

Natomiast księgosusz ustał we wsi Kobiątka pod Warszawą.

= Obłąkana.

We wsi Nowo-Iwiczne, powiatu warszawskiego, dostrzeżoną została w początkach tego miesiąca kobieta jakaś z wyraźnymi oznakami pomieszczenia zmysłów.

Kobietę tę zatrzymano.

Mieć ona może lat około 60, wzrostu jest wysokiego, twarzy okrągłej, czoło wysokie, oczy siwe nos mały.

Nie znaleziono przy niej żadnych papierów, sama zaś nie była w stanie dać o sobie ani o swej rodzinie żadnych wiadomości...

Znajduje się ona przy areszcie detencyjnym rządu gubernjalnego warszawskiego.

Policeja warszawska otrzymała polecenie wyszukania rodziny lub krewnych nieszczęśliwej.

= Jubileusz.

W r. b. przypada 500-letnia rocznica założenia przez Władysława ks. Opolskiego, istniejącego dotąd kościoła na Jasnej Górze w Częstochowie.

Jak nas zapewniano na miejscu, powstał zamiar uroczystego obchodu jubileuszowego istnienia tej pięciowiekowej, tak w dziejach naszych upamiętnionej świątyni.

Obchód ten ma nastąpić w dniu 8 września, czyli w święto Narodzenia Najświętszej Panny.

Zjazd wielu biskupów, a nawet posłańnika z Rzymu, uświetni ten obchód.

Z wiosną zamierzoną jest naprawa okalających kościół i klasztor wałów i murów, oraz zupełne odnowienie świątyni i kaplicy.

= W sprawie pomnika.

W dniu 18-ym kwietnia r. z. zmarł w Piotrkowie, jak wiadomo, Stefan Páwelek, załuzony pedagog, który pracował gorliwie w Łowiczu, Warszawie a na końcu w Piotrkowie.

Liczni jego uczniowie zaraz po śmierci powzięli myśl uczczenia ś. p. Pawelka pomnikiem i w tym celu zaczęto zbierać składki.

Sprawa ta jednak kulala nieco...

Obecnie, po otrzymaniu pozwolenia na zbieranie składek przez ciąg sześciu miesięcy, wezwani są wszyscy byli uczniowie ś. p. Pawelka do składania ofiar na cel wyżej wyrażony.

= Echa z prowincji.

* W Częstochowie otwarta będzie fabryka cukru, oparta na zasadach towarzystw akcyjnych.

Ustawa towarzystwa już zatwierdzona.

Kapitał zakładowy wynosi pół miliona rubli.

* Policeja łódzka wykryła... obóz złodziejski.

Mieścił on się w budowanej świeżo synagodze.

Znaleziono tam mnóstwo przedmiotów i towarów pochodzących z kradzieży.

* W tych dniach dany był w Łodzi przez mężkie Towarzystwo śpiewu koncert na korzyść miejscowego Towarzystwa dobroczynności.

Czysty dochód wyniósł sumę rs. 956 kop. 30.

* W lecie r. b. w zakładzie wód mineralnych w Ciechocinku wzniesiona będzie galerja wzdłuż łazienek błotnych.

Jest to znowu jeden krok naprzód ku wygodzie pacjentów.

= Wypadki.

* Jan K., służący dyrektora ogrodu botanicznego, znalazł na podwórzu fiaszeczkę z jakimś płynem, który zapachem i barwą podobny był do araku.

Płynu łyżkę użył do herbaty.

W parę godzin po napięciu się tej herbaty K. nagle okazał symptomy pomieszania zmysłów.

Chorego odwieziono natychmiast do szpitala, buteleczkę, w której było jeszcze kilka kropel płynu, odesłano do rady lekarskiej, dla dokonania analizy chemicznej.

* Na Krakowskim-Przedmieściu, na rogu ulicy Czystej, przejechało Stanisława S.

Koła przeszły mu przez obie nogi gruchocząc je.

Nieszczęśliwy stracił przytomność.

W stanie bardzo groźnym odwieziono go do domu.

Winy zbiegł.

* Na Pokornej, pod nr 6, w mieszkaniu Mordki E., zapaliły się wióry.

* Pod nr 66, na Nowolipiu, zapaliły się w kominie sadze.

W obu wypadkach ogień bez dalszych następstw ugaszono.

Ze świata.

× **P. Kazimierz Bartoszewicz**, syn znakomitego naszego historyka, nabył w Krakowie księgarnię F. Pobudkiewicza, zamierzając ją prowadzić pod firmą własną. Pan B. dał się już poznać chlubnie na polu literackim i wydawniczym, co dla nowej księgarni winno być pomysłną wróżbą.

× **Figaro** zapowiada sensacyjny romans w swym feljtonie pod tyt.: „Dramaty giełdowe“; materiału nie zabrakło zapewne autorowi w dziejach współczesnych...

× **Tunel przez cieśninę Messyńską.** — Stały ruch na drodze żelaznej ciągnącej się na zachodnim pobrzeżu Kalabrii, w dawnym neapolitańskim, małe zapewnia dochody. Skutkiem tego minister robót publicznych przedstawił parlamentowi włoskiemu projekt zbudowania tunelu pod cieśniną Messyńską. Kosztorys dosięga 50 milionów lirów. Roboty przygotowawcze niebawem mają być rozpoczęte.

× **Metryki sławnych ludzi.** — Jeden z almanachów paryskich podaje cyfry lat znakomitości współczesnych w literaturze i sztukach pięknych. Na pierwszym miejscu stoi najstarszy: Wiktor Hugo lat 79; dalej porządkiem starszeństwa Legouvé 74; Alfons Karr 73; Liszt 72, i d'Ennery, Ambroise Thomas i Jules Sandeau po 70 lat. Verdi 67, Labiche, Bressand, Arsene Houssaye po 66; Paul Feval i Sidori po 64, Gounod i Litolf po 63; Emil Augier, Faure po 61, a Maubaut 60. Z pięćdziesiątki minionej najstarszym jest Got z teatru francuskiego, po nim idą Aleksander Dumas 57, de Bornier autor „Córy Rolanda“ 56, Juliusz Verne 54, Cherbuliez nowy członek akademii 53, a najmłodszy Coquelin (starszy) 50. Autor tych notatek nie chciał się zajmować młodzieżą, która nie doszła jeszcze pół wieku...

× **Język uniwersalny.** — Panowie A. Volk i R. Fuchs w Berlinie unieśmiertelnili się wydaniem książki pod tytułem: „Język uniwersalny na podstawach języka łacińskiego“. Książka kosztuje półtorej marki i ma na celu usunąć wszystkie dotychczasowe języki i narzeczca, a zastąpić je jednym wspólnym, któryby przez cały świat był używany. Autorowie wybrali język łaciński za grunt tej nowej mowy swojego oryginalnego pomysłu i zmieszawszy go z rozmaitymi wyrazami i formułkami obecnie ulepili całość, którą chcą zapełnić usta całej ludzkości. Po co tyle pracy? — chcąc, ażebyśmy się wszyscy rozumieli, zgódźmy się lepiej odrazu na pierwszy lepszy język cywilizowanej Europy, a pp. Volk i Fuchs nie będą potrzebowali łamać sobie głowy nad ujednostajnieniem mowy ludzkiej. Co prawda, gdyby to od nas zależało, proponowalibyśmy, aby tym językiem uniwersalnym był język polski, a o ile się zdaje każdy naród postawiłby takie samo żądanie. Dwaj berlińscy filologowie wierzą do tego stopnia w powodzenie swojego wynalazku, iż zapowiadają pojawienie się romansu, napisanego w języku uniwersalnym... Ciekawa rzecz, kto go czytać i rozumieć zechce!

× **Amerykańskie wielkości.** — Wszystko jest wielkie w Ameryce, miasta, rzeki, góry i baki... Oto najnowszy wybryk architektury z Bostonu. Dla rozszerzenia ulicy potrzeba było odsunąć o parę metrów jeden z wielkich hoteli miejscowych. To przeniesienie w całości tej kolosalnej masy murów odbyło się w ciągu niespełna trzy-nasto godzin i przez ten czas w całym gmachu odbywała się wszystko jak w najwzajemniejszej porze, operacja ta odbyła się w nocy i ze śpiących podróżnych nikt się nawet nie przebudził, a w jednym salonie, gdzie wieczorząło liczne towarzystwo, ani jedna kropla wina nie wylała się z pełnych kieliszków!

— Złożyli w redakcji Kurjera Warszawskiego: **Dla ofiar oplakanych wypadków** W kościele świętokrzyskim.

Zagrodzki Karol za pośrednictwem redakcji *Ate-neum* rs. 1, chora Z. rs. 1, Henrjeta z Podola rs. 1, zebrane przez Józefa Kucharskiego rs. 2 k. 38, Wiktor baron Lesser rs. 5, M. M. rs. 3, Walerja Maszenicka w Kijowie rs. 5 k. 50, zebrane przez redak-

cję *Reformy* w Krakowie guldenów 42, Marja Dąbrowska rs. 1.

Na ulicach Warszawy.

Małgorzata C. rs. 1, J...ski rs. 5, Wiktor baron Lesser rs. 5, S. H. rs. 8 jako wartość półimperjała wygranego w zakład od H. K., Karolina Zbigniewska rs. 2, Ignacy Kamiński prezydent m. Stanisławowa w Galicji guldenów 10, złożyli w Mentonie za pośrednictwem Władysława hr. Koziembrodzkiego: Władysław Wolański poseł 20 fr., Renia Wolańska 5 fr., Edward Radziejowski 50 fr., Władysław hr. Koziembrodzki poseł 25 fr., razem 100 franków.

Do rozporządzenia dra Natansona.

J. T. rs. 3 k. 60.

Do dyspozycji komitetu rozdawczego.

Ludwika Karpinińska właścicielka domu nr 1740 rs. 25.

Na kasy rzemieślnicze bezporęczenia.

Kazimierz Tyszyński rs. 25, w imieniu s. p. Wandy Szumowskiej rs. 2 k. 50, Mościński i Bromie rs. 10, w dzień urodzin Julji M. M. z Radzyna rs. 2, dr Julian Ochowicz rs. 5.

Na kościół w Przyrowie.

Bezimiennie rs. 1.

Na pomnik Mickiewicza.

Artur Taube rs. 4, hr. Adam Kolonna Czosnowski rs. 25, P. P. i J. W. wygrane w szachy rs. 2, chora Z. rs. 1, Henrjeta Z. z Podola rs. 1, Przybylski k. 80, za pośrednictwem księgarni E. Orzeszkowej i sp. w Wilnie Wanda K. rs. 3.

Dla nędzy wyjątkowej.

L. C. rs. 1.

— Złożyli również: Jadwiga N. rs. 10 dla wstydających się zebrać, dr Miłostaw Burzyński rs. 5 na kasę naukowej pomocy imienia dra Mianowskiego, posłańcy za niegrzeczne obejście się w bramie domu Neprosa k. 30 dla biednych, Andrzej Sawicki za pośrednictwem księgarni E. Orzeszkowej k. 65 na pomnik Syrokomli.

Do warszawskiego zarządu gminy starozakonnych wpłynęło na poszkodowanych żydów do dyspozycji tegoż zarządu.

Gordon Rozalja rs. 25, Moryc rs. 3, Bogusławski W. z Dąbrowa rs. 25, R. rs. 1, Seligsohn W. rs. 3, Syderański S. rs. 1, Gagatnicki K. rs. 3, Miller W. rs. 1, Weise Anna rs. 5, Don Szmul rs. 6, Blass Rachmil z Garwolina rs. 10, Wallerstein A. J. rs. 10, Lichtenfeld M. z Lublina rs. 5, Brodzki J. M. z Kijowa rs. 1000, Morgenstern M. rs. 75, Weiss Aron rs. 50, Maliniak Marcinowa wygrane w zakład rs. 100, Berman Ch. J. rs. 10, Kahane Albert rs. 50, Kahane Mary rs. 5, Blau G. ze Szczecina przez P. Baumgolda rs. 100, Arndt K. z Berlina przez P. Baumgolda rs. 25, Neigoldberg Józef rs. 50, Emde-nowie Juljusz i Paulina z Hamburga rs. 142 k. 35, Schlomer S. z Hamburga rs. 47 k. 45, Herman Wolf z Berlina rs. 100, Peretz Gustaw z Włocławka rs. 100, Szeider S. rs. 10, Mintz Leizer rs. 50, Rosenblatt J. Sz. rs. 50, Friedlaender N. z Constadt rs. 5, Goldman Ch. z Płocka rs. 100, Szloss Adolf z Paryża przez N. Lichtenbauma rs. 191 k. 25, Sachs Henryk w Łodzi rs. 15, Rosenblum Lewek rs. 25, Gefühlhaus Lewek rs. 25, Veit bracia i Comp. z Berlina rs. 47 k. 50, Buchweitz Szlama rs. 150, Maliniak Mozes rs. 100, Dobkin Hirs z rs. 20, Bersohn Helena rs. 150, Starkman Ludwik rs. 100, Glass Józef rs. 20, Brown, Rosenheim et Comp. z Londynu rs. 96, Berliner D. rs. 5, Szpigel dr z Tomaszowa rs. 5, Tepicht Maks rs. 10, K. P. z Amsterdamu przez J. Marguliesę rs. 50, Levy Markus dodatkowo rs. 100, Szpilrein i Biarer rs. 200, Rogozińska Ewa rs. 10, Obstbaum Adolf rs. 25.

— Od B. K. rs. 3 dla najbiedniejszej wdowy z kilkorgiem dzieci, prosząc o westchnienie za duszę Jakóba w dniu 25-ym stycznia.

— Złożone u nas przez starozakonną rs. 3 k. 5 jako kara za odebrany jej skradziony towar w sklepie naszym, kwotę tę przy niniejszem załączamy, prosząc o łaskawe wniesienie jej do kasy rzemieślniczej. *Karol Genelli i Sp.*

— Panu Schmidtowi. Ofiara pańska ogłoszona była w nr. 294 roku zeszłego.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— *Panu Janowi Zam. w miejscu.* — H. S. mieszka w Warszawie; F. J. M. — w Paryżu.

— *Panu Aleksandrowi Gr. w Astrachaniu.* — Zakomunikowaliśmy p. Neumarkowi.

— *Panu S. W. w miejscu.* — Nie możemy ogłosić tego faktu, nie znając pańskiego nazwiska i adresu.

— *Obywatelom z łęczyckiego pp. W. K. S.* — Przesłaliśmy redakcji *Gazety świętecznej*, która się tą sprawą zajmuje i czekamy na odpowiedź.

— *Chowiczowi.* — Nie do druku.

— *Panu Henr. Tarczoł. Wnętrze.* — Artykuł pański nie został umieszczony; umieściliśmy inny podobnej treści. Nadesłany rs. 1 do dyspozycji.

— *Panu Matysk. w miejscu.* — Z przyczyn od nas niezależnych umieścić nie możemy.

— *Panu Ł. w miejscu.* — Może sz. pan będzie łaskaw zgłosić się do naszej redakcji w celu odszukania wzmiankowanego numeru i imienia s. p. Łaszka...

— *Gazecie „Reforma“ w Krakowie.* Bardecka podczas katastrofy w kościele św. Krzyża była poturbowana, leżała w szpitalu św. Rocha, jest to służąca, obecnie jest zdrową. Nie wiemy czy o tę pytacie?

Nekrologja.

† W dniu 28 b. m., jako w dniu imienin s. p. Karoliny z Hessenmillerów **Mścichowskiej**, odprawionem zostanie o godzinie 10-jej zrana w kościele powązkowskim żałobne nabożeństwo za jej duszę, na które pozostały mąż, syn, synowa i wnuczki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. —38—

† Dnia 27 b. m., jutro, o godzinie 9-tej zrana, jako w trzynastą rocznicę śmierci s. p. Anieli **Jenike**, odprawioną będzie w kościele św. Krzyża wotywa żałobna za jej duszę, o czem zawiadamia się krewnych, przyjaciół i znajomych. —38—

† W piątek, dnia 27-go b. m., o godzinie 10-tej zrana, w kościele Narodzenia N. Marji Panny na Lesznie, odbędzie się za duszę s. p. Jacka **Podgórskiego**, zmarłego w dniu 13 b. m., żałobne nabożeństwo, na które pozostała siostra zaprasza krewnych i znajomych. —233—

† W dniu 27 b. m., w piątek, jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci s. p. Józefy z Papiórkowskich **Bielnińskiej**, odprawioną będzie żałobna wotywa, o godzinie 10-tej zrana, w kościele Wszystkich Świętych na Grzybowie, na którą zaprasza się rodzinę, przyjaciół i znajomych. —232—

† Dnia 27 b. m., w piątek, jako w rocznicę skonu Justyniana **Karnickiego**, odprawione będą msze za duszę jego w kościele Opieki św. Józefa, na Krakowskim-Przedmieściu, o godzinie 10-tej zrana. —243—

† Dnia 27 b. m., w piątek, o godzinie 11-tej zrana, odbędzie się żałobna wotywa za duszę s. p. Aleksandra **Arnd**, w kościele św. Józefa, na Krakowskim-Przedmieściu, obok skweru, na którą pozostała wdowa zaprasza krewnych i przyjaciół. —239—

† Jutro, jako w smutną rocznicę śmierci nieodżałowanej s. p. Matyldy z domu de Wiernek **Aspis**, odprawi się żałobne nabożeństwo za spój jej duszy, o godzinie 10-tej zrana, na które pozostały mąż, dzieci i wnuki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. —240—

† Dnia 27 stycznia, w piątek, jako w dzień urodzin a wigilję imienin s. p. Karoliny z Chmielewskich **Tourquetti**, odbędzie się żałobne nabożeństwo za spój jej duszy, o godzinie 11-tej zrana, w kościele św. Krzyża, na które nieopieczeni rodzice z córką zapraszają krewnych i życzliwych pamięci zmarłej. —241—

† W sobotę, dnia 28 b. m., jako w dzień imienin s. p. Karola **Marczewskiego**, b. towarzysza sztuki drukarskiej, odprawioną będzie żałobna wotywa przed wielkim ołtarzem, o godzinie 9-tej zrana, w kościele św. Józefa, na Krakowskim-Przedmieściu, na którą pozostała żona zaprasza krewnych, kolegów i znajomych. —235—

† W dniu 28 b. m., jako w dzień imienin s. p. Karola **Stanisławskiego**, odprawioną zostanie wotywa, o godzinie 10-tej zrana, w kościele św. Anny, na Krakowskim-Przedmieściu, na którą pozostała żona zaprasza. —234—

† S. p. Feliks **Świerczewski**, przeżywszy lat 32, w dniu 24 b. m. życie zakończył. W nieobecności rodziców pozostała rodzina zaprasza krewnych i przyjaciół na nabożeństwo w dniu 27 b. m., w piątek, o godzinie 11-tej zrana, w kościele powązkowskim, oraz na wyprowadzenie zwłok na tenże cmentarz, odbyć się mające. —87—

† S. p. Lucio **Zieliński**, syn Gustawa i Józefy z Bębnowskich, w dniu 25 b. m., w 4-tym roku życia, po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, powiększył grono aniołków. Pozostali w nieutulonym żalu rodzice zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok w dniu 26 b. m., we czwartek, o godzinie 4-tej po południu, z kościoła św. Jana na cmentarz powązkowski, odbyć się mające. Pokój jego niewinnej duszyczce! —246—

† S. p. Emilia z Broniewskich **Łasiewicka**, w dniu 24 b. m., o godzinie 7-jej zrana, po długiej chorobie zakończyła życie, w wieku lat 42, pozostawiwszy męża i sześcioro dzieci. Stroskana rodzina zaprasza krewnych i przyjaciół na wyprowadzenie zwłok z kościoła Narodzenia N. Marji Panny na Lesznie, o godzinie 2-jej po południu, na cmentarz powązkowski, w dniu 27 b. m., a o godzinie 10-tej zrana nabożeństwo w tymże kościele. —252—

† Dnia 31 grudnia r. z. w Gniewieninie, opatrzona św. Sakramentami, spoczęła w Bogu s. p. Lucyna z Łętowskich **Rupniewska**, o czem zawiadamia się krewnych, przyjaciół i znajomych. —238—

† Szanownym panom majstrom stolarskim, oraz kolegom, przyjaciołom i znajomym, którzy raczyli uczestniczyć przy smutnym obrzędzie pochowania zwłok s. p. Antoniego **Michlewicza**, pozostała żona wraz z rodziną składa serdeczne Bóg zapłać za okazane współczucie. —244—

Rozalja Michlewicz z dziećmi.

† Składa się najserdeczniejsze podziękowanie szanownym pp. właścicielom fabryk, oraz kolegom i przyjaciołom, któ-

rzy raczyli wynieść na własnych barkach zwłoki syna mojego ś. p. Rafała z kościoła Przemienienia Pańskiego, w dniu 23 b. m., na ementarz powązkowski. Nadto składam również podziękowanie za uczczenie zwłok i uwieńczenie trumny grobu rękami prawdziwych przyjaciół i kolegów.

—236—

Papieski z rodziną.

† Składam najserdeczniejsze podziękowanie szanownemu duchowieństwu, a szczególnie księdzu Krynickiemu i wszystkim życzliwym, znajomym i kolegom, którzy odprowadzili na miejsce wiecznego spoczynku zwłoki ukochanej mojej żony.

F. Szczerbiński.

—249—

† Składam serdeczne podziękowanie osobom, które brały udział w przeprowadzeniu drogiej szczątków mej żony w dniu 24 b. m. na ementarz powązkowski.

—253—

Jakób Lange z dziećmi.

Z ostatniej poczty.

Sprawozdanie telegraficzne „Kurjera warszawskiego.”

Paryż 24-go stycznia.—Giełda uspakaja się. Komitet pomocy wyznaczył trzech delegatów, celem czuwania nad przeprowadzeniem układu z *Union générale*. Agenci wekslowi mają nadzieję zapobiedz dalszym stratom. *Union* ma otrzymać 60 mil. fr. zaliczki a nadto banki zaliczą parkietowi agentów wekslowych 150 mil. fr. ze spłatą roczną. Równoczesne wdanie się kilku wielkich instytucyj finansowych przez zrealizowanie wielkich poleceń kupna, w czem dopomogły szczególnie zakład kredytowy, wiedeński *Länderbank* i inni wielcy bankierzy, przyczyniło się do dobrego usposobienia na giełdzie i utrwalenia normalnych tranzakcyj. Oprócz zawieszenia wypłat przez 16 mniejszych agentów, nie zaśzło świeżo nic niepokojącego. Z Lugdunu nadechodzą rozdzierające wieści o powszechnym bankructwie. *Union générale* założyła tam swą filję dopiero przed rokiem; akcje jej w tym krótkim czasie podniosły się z kilkuset fr. do 3600; takiej pokusie nikt nie zdołał się oprzeć i dla tego dzisiejsza krzyż dotyka wszystkie warstwy.

Paryż 25-go stycznia.—Na wczorajszej radzie ministrów pod przewodnictwem Grévy'ego przedłożył p. Gambetta treść mowy, którą we czwartek wypowie w izbie. Rada postanowiła utrzymać w całości pierwotny projekt rządu. W razie upadku tegoż gabinet poda się niezwłocznie do dymisji. Gambetta wierzy ciągle w swe zwycięstwo.

Paryż 25-go stycznia.—Przypuszczają, że izba i senat zgodzą się na częściową rewizję, a Gambetta poprzestanie tymczasowo na usunięciu projektu głosowania z list, aby poruszyć tę sprawę na kongresie.

Berlin 24-go stycznia.—Dziś w parlamencie niemieckim Haenel podniósł sprawę listu cesarskiego z dnia 4-go stycznia. Bismarck mimo dotkliwych cierpień, przybył na posiedzenie i wygłosił mowę, w której poddał surowej krytyce parlamentarizm pruski z lat ostatnich. List cesarski jest wpływem konstytucyj. Zasada „*le roi règne, mais ne gouverne pas*” sprzeciwia się ustrojowi naszych stosunków państwowych. Król pruski ma prawo wybierać ministrów niezależnie od prądów parlamentarnych. *Gdybyśmy się byli w roku 1860 poddali większości, nie mielibyśmy zreorganizowanej armji i nie byłibyśmy spełnili żadnego z owych czynów bohaterkich, które zawiodły nas do jedności Niemiec.* Polityka większości przekonała króla, że dla dobra narodu powinien rzadzić wedle własnego przeświadczenia. *Nie myślcie, że nazwiska króla używamy, ażeby się ostonić przed wami; tak bardzo się was nie boimy. Nie macie prawa zarzucać tchórzostwa człowiekowi, który przez lat dwadzieścia walczył na wyjomie za króla.* Mowę kanclerza przerywano częstym hałasem. Mówili jeszcze Treitschke, Bennigsen, Stauffenberg i kilku innych.

Cetynja 25-go stycznia.—Rząd austriacki zażądał u księcia czarnogórskiego wydania kilku zbiegłych powstańców hercegowińskich. Książę odmówił ze względu na panujące w kraju groźne usposobienie, tudzież dlatego, iż konwencja austriacko-czarnogórska mówi tylko o wydawaniu zbiegłych poddanych austriackich, a hercegowińcy nie mają tego charakteru.

Petersburg 24-go stycznia.—Sekretarz poselstwa japońskiego w Petersburgu za pośrednictwem gazet petersburskich zaprzecza pogłoskom podanym przez niektóre organy prasy, jakoby przeciw cesarzowi japońskiemu dokonany miał być zamach.

Petersburg 24-go stycznia.—Ministerstwo Dworu zamówiło kosztowne ubrania na 150 koni wierzchowych na obrzęd koronacji. Wierzchowce te mają służyć osobom należącym do rodziny Cesarzowej, oraz monarchom i książętom, którzy przybędą do Moskwy na koronację. Dla osób należących do świt będą odnowione uprzednie, złożone od czasów koronacji Katarzyny II-giej. Zamówienia te winny być gotowe na dzień 1 maja.

rzyny II-giej. Zamówienia te winny być gotowe na dzień 1 maja.

Telegramy.

(Agencji telegraficznej Rudolfa Okręta.)

Petersburg 25-go.—Dziś *Praw. wiest.* podaje do wiadomości, iż w d. 5 (17) bieżącego miesiąca odbył się proces przeciw Sankowskiemu i Mielnikowowi. Sąd wojenny skazał Sankowskiego na karę śmierci przez powieszenie, a Mielnikowa na 20 lat ciężkich robót w kopalniach. Wyrok przedstawiono do ostatecznego zatwierdzenia pomocnikowi naczelnika petersburskiego okręgu wojennego, generałowi Kostanda, który w dniu 11 (23) b. m. zawiadomił sąd wojenny, że zatwierdził wyrok co do Mielnikowa. Co zaś do Sankowskiego, to ponieważ wniósł on prośbę o łaskę, a przed sądem nie udowodniono mu należenia do jakiegoś tajnego związku, wyrok zostaje zmieniony na karę ciężkich robót w kopalniach na czas nieograniczony. Obydwaj skazani pozbawieni są wszelkich praw.

Petersburg 25-go.—Układ pomiędzy Rosją a Turcją co do wypłaty kontrybucyj wojennej został zawarty. Porta zobowiązuje się spłacać Rosji 10 milionów franków rocznie. Gwarancję wypłaty stanowić ma podatek dziesięciny z kilku prowincyj. Poborem podatku wyznaczonego na ten cel kierować ma komisja wierzycieli tureckich.

Paryż 25-go stycznia.—Sytuacja polityczna ciągle jeszcze niepewna. Sfery rządowe mają dotąd nadzieję zwycięstwa. Wielu deputowanych przechyla się do zdania, że nie należy dać upaść Gambecie. Droga wyjścia może się w ostatniej chwili znaleźć.

Paryż 25-go stycznia.—Ministerjum stanowczo jest zdecydowane z przyjęcia projektu rewizyjnego zrobić kwestję gabinetową w całym komplecie. Jeśli gabinet upadnie, Gambetta nazajutrz zajmie swoje miejsce deputowanego. Projektów praw, wypracowanych od 14-go listopada, będzie on bronił z trybuny i nadal. Mimo trudności, postawa giełdy poprawia się. Nie ustają usiłowania, aby znaleźć środki do ulżenia likwidacji.

Londyn 25-go stycznia.—Sprawozdania z Egiptu brzmią dziś pomyślniej. Spór między zgromadzeniem notablów a ministrami został częściowo załagodzony. Zebranie będzie miało prawo wybrać komisję do zbadania budżetu.

Belgrad 25-go.—Mimo wszelkich wysiłków lewicy, skucepżyna wybrała do wydziałów tylko samych członków partji postępowej. Jutro zaczyna się w pełnej izbie naprawa nad adresem do tronu.

Port Vaudres 25-go.—Wczoraj wieczorem wybuchła eksplozja w fabryce dynamitu i nabożów. Szesnastru ludzi zginęło. Pożar ograniczono i przedsięwzięto środki, aby dalszym wybuchom zapobiedz.

Paryż 26-go stycznia.—Wielu deputowanych, dawniej nieprzychylnych projektowi rewizji konstytucji, zmieniło obecnie zdanie.

Paryż 26-go stycznia.—*Banque National*, dla ułatwienia likwidacji w Lugdunie, wydał do rozporządzenia tamtejszej giełdy sto milionów franków.

Waszyngton 26-go stycznia.—Po całonocnej naradzie, sąd przysięgłych wyniósł werdykt, uznający Guiteau winnym zabójstwa prezydenta Stanów Zjednoczonych Garfielda.

Telegramy własne

„Kurjera Warszawskiego.”

Petersburg 26-go stycznia.

Prawit. Wiestnik ogłasza, iż sąd wojenny uznał Sankowskiego winnym.

Sankowski z powodów politycznych dopuścił się zamachu na generała Czerewina, w czem dopomagał mu Mielnikow.

Sankowski skazany został na karę śmierci, a Mielnikow na 20 lat ciężkich robót.

Pomocnik głównodowodzącego generał Kostanda zatwierdził wyrok co do Mielnikowa, co do Sankowskiego zaś złagodził go na dożywotnie ciężkie roboty w kopalniach, a to na skutek prośby o ulaskawienie i ze względu, że Sankowski nie należał do żadnego tajnego stowarzyszenia.

Petersburg 26-go stycznia.

Wczoraj odbyło się bardzo ważne posiedzenie rady państwa.

Petersburg 26-go stycznia.

Według telegramu gazety *Nowoje Wremia*, w Bulgarii odbywa się gorąca agitacja, werbowanie ochotników i podżeganie do powstania przeciw Austrii.

Petersburg 26-go stycznia.

Journal de St.-Petersbourg konstatuje, że ambasada rosyjska w Londynie odmówiła przyjęcia petycji na korzyść żydów.

Petersburg 26-go stycznia.

Nowoje Wremia donosi, że generał Skobelew zaniechał podróży za granicę i zostanie prezesem komisji do zreorganizowania Turkestanu

Petersburg 26-go stycznia.

Moskiewskie gubernjalne ziemstwo postanowiło prosić rządu o wprowadzenie „wszechstanowej wolności,” podobnie jak w Królestwie.

Petersburg 26-go stycznia.

Zmarł tu generał Minkwitz.

— Astma i rozmaite duszności często się powtarzają; gwałtowne zimno, mgła, wilgoć, zmiana powietrza przyczyniają się do tego. Rozsądnie uczynią astmatycy jak wypalają w tym razie rano i wieczór *Cygaretkę z Cannabis indica Grimalta et Cie*, bo używając ich ustępuje zupełnie trudność oddychania, duszność, a chory wtedy z łatwością wydobywa flegmę, kaszel wilgotnieje, ściśnienie serca znika, a sen zbawienny zakończy te symptomy tak uciążliwe dla chorego, jakoteż dla otaczających go.

—61r—

(Le Scalpel Médical.)

— **Dr Marynowski** przeniósł swoje mieszkanie na Marszałkowska nr 65. Przyjmuje, jak dawniej, od 4—6 po południu z chorobami wewnętrznymi, specjalnie żołądka i kiszek. —48—

200

par **LOKÓW** od rs. **1** kop. **50** i **WARKOCZY** od rs. **5**, zdoborowych, różnych długości i odcieni włosów, przyciętych i zakład **LEONA & Comp.,** Nowosenatorska nr 4.

Przyjmują się zamówienia na czesanie DAM podług najświeższych żurnali paryskich, na miejscu kop. **50**, w domu rs. **1**. —85r—

— **Komitet Towarzystwa muzycznego** ma zaszczyt upraszać członków założycieli o zebranie się w lokalu Towarzystwa na sesję dnia 27-go stycznia r. b., to jest w piątek, o godzinie 7 i pół wieczorem, w celu balotowania kandydatów przedstawionych na członków Towarzystwa.

Zechcą również przybyć członkowie, którzy kandydatów przedstawili. —86r—

KORRESPONDENCJE PRYWATNE.

— *Serafinie.*

Będę w niedzielę na maskaradzie między 11 a 12-tą w sali ređutowej.

—242—

A. B.

— Za szczere życzenie dziękuję. Byłem, lecz trud mój był daremny. Życzeniem mojem jest poznać cię. —251—

Komitet Towarzystwa „Harmonja”

ma zaszczyt zawiadomić, iż w przyszłą sobotę, dnia 16 (28) stycznia r. b., będzie miał miejsce

wieczor familijny

dla członków Towarzystwa z ich rodzinami, oraz w sobotę dnia 23 stycznia (4 lutego) r. b.

Bal maskowy i kostjumowy

wylącznie dla członków Towarzystwa z ich rodzinami, rozpocząć się mający o godzinie 10-tej wieczorem, na który bilety wydawane będą w piątek, w lokalu Towarzystwa w porze wieczornej.

Dyrektor Towarzystwa *Otto Partowicz.*
(194) Członek komitetu *Henryk Herbst.*

Cena okowity z dnia 26-go stycznia.
Hurt. skład. wiadro rs. 7.53¹, garniec rs. 2.54.
Ofiarowano.

— Wysokość wody na rz. Wiśle stóp 2 cali 4.

TEATRA:

WIELKI: Dziś: „Meluzyna”. Jutro: „Dama kamelkowa” (występ p. Modrzejewskiej, ab. C, nr 2). — **ROZMAITOŚCI:** Dziś: „Cwiartka papieru”. Jutro: „Szlachectwo duszy” i „O chlebie i wodzie”. — **MAŁY:** Dziś: „Proces Veauradieux” i „Chłopi arystokracji”. Jutro: „Dzwony z Corneville”.

Przy ulicy Elektoralfnej Nr 30,
między Solną i Białą, otworzyłem
SKŁAD HERBATY
firmy
PIOTRA ORŁOWA,
oraz
Win, Delikatesów i Towarów kolonialnych,
gdzie staraniem mojem będzie wyborowym towarem i sumienną usługą zjednać
sobie stałych odbiorców.
Bolesław Morski.

KAPSUŁKI
M A T I C O
PP. GRIMAULT & Comp
Niezawodny środek przeciwko rzerzaczce, nie przeciążając żołądka, jak to czynią wszystkie inne kapsułki zawierające kopalwę w stanie płynnym.
Grimault & Comp Aptekarze,
8, rue Vivienne w Paryżu.

Poudre Liquide PUDER W PŁYNIĘ La beatee Eternelle
Za dowód jego doskonałości i wziętości może służyć dążność amatorów cudzej własności do podrabiania i naśladowania tego kosmetyku, rozpowszechniając tę fabrykację pod różnemi wymyślonemi firmami. Prawdziwy puder w płynie jest dziełem uniwersalnym z wyrobów toaletowej chemii, który nie utlenia się, nie zsypuje się z twarzy, a najwięcej, że oczyszcza twarz od piegów, wyrzutów i wysypek, nadając takowej natychmiast przeszliczną białosć; należy uważać, aby na niebieskiem pudełku była banderola z ostrzeżeniem drukowanym w pięciu kolorach i w pięciu językach, z fabryczną marką i podpisem właściciela. **Dobrzański.**
Główny Skład w Warszawie, Nowy-Swiat № 41, Perfumerja Renaissance. 161-r

W Grodzisku, stacja kolei Warszawsko-Wied., jest do sprzedania murowany **Dom!** o je nym piętze, 9 okien frontu mający, wraz z ofieyną jednopiętrową murowaną, budynkiem na magiel, szopą, komórkami, składem na drzewo i t. p., oraz 35 łokci placu frontowego na budowę, z przyległym owocowym i wazywnym ogrodem, nowym parkanem oparkanionym.—Zaraz wymagalne jest rs. 10-tysięcy, resztująca suma może być gwarantowana na tymże domu.—Wiadomość przy ulicy Żabiej № 5 w eukierni, bez pośrednictwa osób trzecich. —673—

Akuszerka P. Medalis,
przyjmuje **Osoby** zyczące sobie odbyć słabsi, za opłatą od **rs. 15** z umieszczeniem dziecka. Opieka sumienna i **najscislejsza dyskrekcja** się zapewnia.—Ulica **Sedziarska № 18.**—Tamże bardzo ładne **Dziecko** do oddania na własność zupełną. 669

W Sobotę, d. 21 b. m., około godziny 8-ej wieczorem, zgubiono **Pierścionek** z turkusem, z brylantkami w około.—Uczciwemu znalazcy za zwrotem pomienionego pierścionka na ulicy Bracką pod № 7, mieszkania 3, zapewnia się sowite wynagrodzenie.
PP. Jubilerów uprasza się o zwrócenie szczególniejszej uwagi na tę zgonę, a w razie zgłoszenia się kogoś z chęcią sprzedaży, o łaskawe zawiadomienie pod powyżej podany adres. —675—

Biuro Prośb i Tłomaczeń
pod zarządem
STAWIŃSKIEGO,
przyjmuje i redaguje do wszystkich władz prośby, oraz tłomaczenia w 6-ciu językach. Ulica Miodowa № 12. —654—

W SALI WIKTORJA,

na Placu Krasinskim, w domu Epsztejna № 3, obok ogrodu, będą się odbywać przez cały karnawał w każdą Sobotę **Wieczory Tańcujące**, przy końcu zaś karnawału przez tego, w Tusty Czwartek i ostatni Wtorek.—Muzyka doborowa.—Bilety wejścia kop **60.**—Damy w towarzystwie mężczyzma mają wejście bezpłatne.—Początek zabawy o godzinie 8 1/2 wieczorem. —653—

Do Składu Kawioru i Delikatesów Mikołaja Żyzyna,
Nowy-Swiat № 37,
nadszedł świeży transport **Pasztetów Strasburgskich**, z czem poleca się Szanownej Publiczności. —322-r
Mikołaj Żyzyn.

Wyłączna Fabryka Pianin
Jana Dütra
Elektoralfna Nr 20,
poleca Szan. Publiczności piękny wybór Pianin o 7-miu oktawach, które sprzedaje po cenach najprzystępniejszych. — Wynajmuje i przyjmuje reperacje i st. ojemie. r—3-8

80 Szani kubicznych
sosnowego drzewa jest do sprzedania po przystępnej cenie.—Wiadomość: ulica Freta № 35, pierwsze piętro, u p. Szreder. —657—

Rönische
Fortepiany i Pianina w Składzie A. Werner. Senatorska № 16, róg Białoskiej. 685

Do Drukarni pod firmą —681—
J. Tomaszewskiego,
przy ulicy Tomackiej № 6, potrzeba jest zaraz **uzdolnionego ZEGERA.**

Jest do nabycia
Interes fabryczny
produktów wielki zbyt mających, a do tej pory li tylko z zagranicy sprowadzanych, będący w pełnym biegu i dobrze procentują. Do kupna potrzebny jest kapitał 35,000 rs.—Poważni reflektanci raczą podać swoje oferty pod lit. M. N., do Kantonu niniejszego pisma. —548—

Drukarnia
Bronisława Kopczyńskiego

MIODOWA № 3,
wykonywa: Bilety wizytowe od kop. 50, na pięknym słońowym lub kolorowym papierze, za 100 sztuk; Kłapsydry na czarnym lub białem piśmie; Kłapsydry zwyyczajne (w 3 godzinie po zamówieniu), oraz wszelkie obywatelskie, w zakres sztuki drukarskiej wchodzące, po cenach najprzystępniejszych. 687

MIODOWA № 3.
Pokój frontowy na Skiepi i suterenu do wynajęcia, ulica Nowy-Swiat.—Wiadomość w składzie J. Rosenbluma, obok Resursy Kupieckiej. —323-r—

Niecała 12.
MAGAZYN BIAWATNY
L. FALCCKIEGO i SYNA

sprzedaje towary na suknie balowe, oraz na wieczory i zabawy po następujących cenach:

18 lok. Mozambique w jasn. kol. za rs. 4.
10 lok. Kaszmiru 2 l. szer., w jasn. kol., za rs. 7.
Atlas jedwabny, w jasnych kolorach, lokiet po kop. 70.
Mora jedwabna, jasno-róż., crème, jasno-niebies. i biała, l. po rs. 1 k. 20.
Crêpe de Chêne jedwabna, w różn. des. i kol., lok. po kop. 60 i rs. 1. 253

Niecała 12.
Rs. 1,200
żądane są na hypotekę Wsi, w pow. Warszawskim, na dobry procent; zyczący umieścić takową sumę; zechce zostawić adres w Redakcji Kurjera pod lit. M. P. 667

Dom Rolniczo-Handlowy
A. HILDEBRANDA

w Radomiu,
ma honor donieść, iż od dnia 1 Sycznia r. b., zajmuje się pośrednictwem przy kupnie, sprzedaży i wdzierzawianiu Majątków Ziemskich, we wszystkich powiatach gubernii Radomskiej i Kieleckiej. Mając dostateczną ilość wyciągów różnych majątków, uprasza osoby interesowane o łaskawe zgłaszanie się pod powyższym adresem, tak po kupno, jako też i ze sprzedażą. —139-r—

Małe ogłoszenia.

Nauka i wychowanie.

Nauczyciel, zyczący sobie wyjechać na Nowyń dla przygotowania chlopieczyka do trzeciej klasy gimnazjum filologicznego, posiadający doskonale język rosyjski z konwersacją i mający świadectwa ukończeniu odpowiedniego zakładu naukowego, zechce się zgłosić do Hotelu Rzymskiego, mieszkania № 28, między godz. 9 a 10 zrana. 842
Osoby wykształconej, z muzyką, izraelitki, poszukuje się, jako guwernantki na wieś. Pańska № 8, mieszk. 6, od 4 do 6. 1044
Lekcje kroju, wedle najwziewszej metody, po cenie umiarkowanej, udzielam w mieszkaniu mojem i na mieście. Nowy-Swiat № 43, lokalu 14. 1033
Polka, znająca gruntownie język francuzki, niemiecki, oraz przedmioty klasyczne, poszukuje lekcyj za cenę umiarkowaną. W Biurze komisowem J. Łuczynskiego № 6, Krakowskie-Przedmieście. 110
Posady i prace.
Podaptkarz w podeszłym wieku, potrzebny do Apteki na prowincję. Wiadomość ulica Marianańska № 2, w Restauracji. 801
Potrzebna Osoba na wieś, znająca dokładnie krawieczyznę i zarazem mogąca uczyć cudoepa 7-letniego. Wiadomość: Nowe-Miasto № 17, mieszk. 6, od godz. 12 do 3. 861
Poszukuje się zarządu większego domu, na żądanie poręczenie osób znanych może być udzielone. Chmielna 46, mieszkania 9. 867
Sutjekt do handlu wódek potrzebny jest za kaucją rs. 400, może być żonaty. Mający chęć pomieszczenia się, zostawia swoje adresy w Kantorze Kur. War. pod liczbą 56. 934

Młoda Niemka, poszukuje miejsca bony, do większych dzieci. Oferty pod lit. E. N. w Kantorze Kurjera. 919
Dona Francuzka, potrzebna jest na wieś do Bdwójga dzieci. Wiadomość: ulica Leszno № 52, mieszkania № 4. 884
Potrzebna jest na wieś Guwernantka do 9-letniej dziewczynki, ze znajomością języka francuzkiego i muzyki. Zgłaszać się na ulicę Włodzimierską № 4, mieszk. 11. 1012
Panny szyjące kapelusze słonkowe w rękę, obeznane przytem z maszynami do szycia bielizny, mogą w krótkim czasie nauczyć się szyć kapelusze, na specjalnych do tychże maszynach. Wiadomość w fabryce Cukiera i Fischauta, Świętojerska № 24. 1039
Panay, kompletnie uzdatnione w krawieczyźnie damskiej, potrzebne są do magazynu Salomei Waldenberg pod firmą M. Bronz. Miodowa № 2, Podwale № 3. 1049
Natychmiast potrzebne są Panny podręczne Ni do nauki. Grzybowska № 8, mieszk. 6. 107
Potrzebna jest zaraz Maszynistka do bielizny. Wspólna № 32, mieszkania 18. 105
Poszukuje się młodego Człowieka, znającego języki: polski, ruski i niemiecki, do handlu. Wiadomość: Krakowskie-Przedmieście № 7, w Magazynie Kapeluszy M. Polender. 1003
Potrzebna jest Osoba przywoźta z kaucją, na sklepową do sklepu galanteryjno-dystrybucyjnego. Wiadomość przy ulicy Niecałej pod № 10, 1-sze piętro, № 4 mieszk. 1028
Fachowa bufetowa potrzebuje miejsca do Restauracji lub do zarządu domu, do osoby pojedynczej od 1 Lutego. Ulica Niecała № 2, mieszkania 9. 896

Potrzebne są Panny do pudełek, zdolne i podręczne Chłodna № 46, mies k. 30. 1011
Rodowita Niemka poszukuje miejsca zaraz, z dobrymi świadectwami. Długa № 47, stróż wskazuje 1020
Potrzebny jest chlopiec od 10 do 12 lat wieku, do lekkiej posługi. Wiadomość w aptece K. Lerowskiego, róg Marszałkowskiej i Świętokrzyskiej. 886
Panna zdalna do upinania sukien balowych, Poraz Panay do staników i spódnic, potrzebne są zaraz do pracowni W. Gundelach. Nowy-Swiat № 46. 996
Panna starsza, która już pracowała w większym magazynie potrzebna jest zaraz. Adres proszę zostawić w Kantorze pod lit. L. K.
Uczeń w wieku lat 16, któryby skończył 3 klasy gimnazjalne, moralnego prowadzenia i dobrego urodzenia, znajdzie praktykę w biurze zakładu fabrycznego. Reflektanci złożyć zechcą swe adresy pod literami Y. U. 955
Potrzebnym jest Uczeń od 14 do 16 lat, do Składu win, herbaty, cukru i towarów kolonialnych Władysława Biernackiego. Chłodna № 12, w Warszawie. 937
Potrzebny jest Agent do rozprzedaży w mieście, dla jednej z większych fabryk. Oferty przyjmuje Kantor pod lit. A. B. 150. 925
Panny specjalnie do negliży potrzebne są, podręczne i do nauki. Krakowskie-Przedmieście № 15, mieszkania 54. 957
Niemka młoda, biegła w krawieczyźnie i szyciu na maszynie, z pięknymi świadectwami, poszukuje miejsca do dzieci. Krakowskie-Przedmieście № 7, prawie skrzydło, mieszkania № 28, na dole. 977

Potrzebne są Panny do fabryki kwiatów Anieli Bonkowskiej. Szeroka-Freta № 9. 979
Potrzebna jest Maszynistka do bielizny, oraz do nauki. Piwna № 5. 988
Potrzebne są Panny i Uczennice do fabryki kwiatów Felicji Groszkowskiej Chmielna 6.
Kupno i sprzedaż.
Suknia biała atlasowa i poasza, szafa do sukien, parawan, stół okrągły, do sprzedania. Wielka № 11. 859
Do spracowania urzędowej roboty jedna Karetka potrójna, jedna podwójna; 2 Wolanty; Faeton; Szaraban, 1 Sanki petersburskiej roboty, elegancko i mocno zbudowane. Ulica Nowolipki № 38b. 811
Taniol Jest do sprzedania kilka garniturów nowych i używanych, czarnych i orzechowych w Zakładzie Meblowym J. Michalskiego. Nowy-Swiat № 27, róg Chmielnej, wehód od Chmielnej. 931
Do sprzedania: Suknia jedwabna bordo, na dwój z aksamitem, z dwoma stanikami; lita materjalna, przybierana surowym jedwabiem i bratkami. Okrycie aksaminie z pluszem, podbite popielcami. Obejrzeć można codziennie, Chmielna № 40, m. 23. 919
Dla braku miejsca, Garnitur Mebli do sprzedania, zupełnie nowy, orzechowy, bez stołu, za przystępną cenę. Wiadomość: róg Zródlowej i Bocznej № 1, mieszkania 4, pierwsze piętro. 917
Łózka mahoniowe wraz z materacami, są do sprzedania za rs. 40. Wiadomość w Składzie drzewa, Tamka № 2, róg Dobrej. 928
Bywan perki jedenaściece łokci długi, do sprzedania. Włodzimierska № 11A, kantor Ernesta Gaya. 736

